

คำสั่งเฉพาะที่ ๕๘/๒๕๕๘
เรื่อง การสอบสวนอุบัติเหตุของอากาศยาน

โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการบินพลเรือน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
ออกคำสั่งไว้ดังต่อไปนี้

- ข้อ ๑. การพิทักษ์อากาศยานตามความในมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๗ ตลอดจนการคุ้มครองหลักฐาน ให้กระทำชั่วคราวระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อ การสอบสวนอุบัติเหตุ การพิทักษ์อากาศยานให้รวมถึงการคุ้มครองป้องกันมิให้ เสื่อมสภาพและเกิดความเสียหายมากขึ้น และมีให้บุคคลที่ไม่มีหน้าที่เข้าเกี่ยวข้อง การคุ้มครองหลักฐานให้กระทำโดยการถ่ายภาพหรือโดยวิธีอื่นที่เหมาะสมในเมื่อเห็น ว่าหลักฐานใดอาจถูกเคลื่อนย้าย ลบเลือน สูญหายหรือถูกทำลายได้ ถ้าทิ้งไว้นาน
- ข้อ ๒. ถ้าได้รับการร้องจากรัฐเจ้าของทะเบียน ให้คงรักษาอากาศยาน สิ่งที่อยู่ภายในและ หลักฐานอื่นใดไว้มิให้ใครรบกวน เพื่อรอการตรวจของผู้แทนที่ได้รับการมอบหมาย ของรัฐนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดการหรือแจ้งให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ จัดการเพื่อให้เป็นไปตามคำร้องขอนั้นเท่าที่จะปฏิบัติได้โดยชอบด้วยเหตุผล แต่ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจเคลื่อนย้ายอากาศยานนั้นเท่าที่จำเป็นเพื่อให้คน สัตว์ ไพรณีย์ภัณฑ์และสิ่งของมีค่าพ้นภัย หรือเพื่อป้องกันมิให้ถูกทำลายโดยไฟไหม้หรือ เหตุอื่น ๆ หรือเพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อประชาชน หรือเป็นที่กีดขวางต่อการ เดินอากาศหรือการขนส่งอย่างอื่น
- ข้อ ๓. ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๑ และ ๒ ข้างต้น พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเลิกการพิทักษ์ และมอบอากาศยานหรือสิ่งที่อยู่ภายในหรือส่วนหนึ่งส่วนใดให้แก่บุคคลที่รัฐเจ้าของ ทะเบียนกำหนด ในเมื่อไม่มีความจำเป็นที่จะอารักขาต่อไปเพื่อประโยชน์แห่งการ สอบสวน เพื่อการนี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่บุคคลนั้นในการ เข้าไปยังอากาศยานหรือสิ่งที่อยู่ภายในหรือส่วนหนึ่งส่วนใด แต่ถ้าอากาศยานนั้นหรือ สิ่งที่อยู่ภายในหรือส่วนหนึ่งส่วนใดอยู่ในพื้นที่ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่มีอำนาจ อนุญาตให้เข้าไปได้ ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้จัดการเคลื่อนย้ายไปยังที่ที่อนุญาต ให้บุคคลนั้นเข้าไปได้
- ข้อ ๔. ในกรณีอากาศยานต่างประเทศประสบอุบัติเหตุในราชอาณาจักร เมื่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งรายการตามข้อ ๒ แห่งข้อบังคับของคณะกรรมการการบิน พลเรือน ฉบับที่ ๓ แล้ว ให้แจ้งรายการดังกล่าวไปยังรัฐเจ้าของทะเบียนโดยมิชักช้า

ด้วยวิธีที่เร็วที่สุดโดยไม่ต้องรอให้ได้รับรายการสมบูรณ์กับให้แจ้งไปด้วยว่าจะได้
ดำเนินการสอบสวนเพียงใด

- ข้อ ๕. ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งรายการตามที่ระบุไว้ในข้อ ๒ แห่งข้อบังคับของ
คณะกรรมการการบินพลเรือน ฉบับที่ ๓ เฉพาะที่ยังขาดอยู่ไปยังรัฐเจ้าของทะเบียน
พร้อมทั้งข้อความเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้อง โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้
- ข้อ ๖. ในกรณีอากาศยานไทยประสบอุบัติเหตุในต่างประเทศ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับ
แจ้งรายการอุบัติเหตุจากรัฐต่างประเทศแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งรายการที่
เกี่ยวข้องกับอากาศยานที่ประสบอุบัติเหตุไปยังรัฐนั้น โดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้และให้
แจ้งไปด้วยว่าจะส่งผู้แทนไปร่วมในการสอบสวนหรือไม่ และแจ้งวันที่ประมาณว่า
ผู้แทนที่แต่งตั้งจะเดินทางไปถึง
- ข้อ ๗. ในกรณีอากาศยานต่างประเทศประสบอุบัติเหตุในราชอาณาจักร ให้คณะกรรมการ
สอบสวนอุบัติเหตุมีสิทธิที่จะมอบหมายการสอบสวนทั้งหมดหรือแต่บางส่วนให้แก่รัฐ
เจ้าของทะเบียน ถ้ามีการมอบหมายเช่นนั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก
สะดวกแก่การสอบสวนของรัฐดังกล่าวโดยทุกวิถีทาง
- ข้อ ๘. โดยที่ตามอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ รัฐเจ้าของทะเบียนมีสิทธิ
ตั้งผู้แทนมาสังเกตการณ์การสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุ ฉะนั้น
ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุอนุญาตให้ผู้แทนดังกล่าวเข้าฟังการสอบสวน
ตามที่เห็นสมควร
- ข้อ ๙. ถ้ารัฐผู้ทำสัญญาหรือรัฐใดร้องขอข้อความที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุอันมิได้เกิดขึ้นใน
ราชอาณาจักรหรือแก่อากาศยานไทย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดส่งข้อความที่ต้องการ
ไปให้และมีสิทธิตั้งผู้แทนและที่ปรึกษาไปร่วมในการสอบสวนของรัฐนั้น
- ข้อ ๑๐. คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุมีสิทธิร้องขอข้อความที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุไปยังรัฐ
ผู้ทำสัญญาหรือรัฐใดซึ่งไม่ใช่รัฐเจ้าของทะเบียน ในกรณีนั้นรัฐนั้นมีสิทธิตั้งผู้แทน
และที่ปรึกษาร่วมในการสอบสวนได้
- ข้อ ๑๑. ถ้าหากหลังจากเสร็จการสอบสวนอุบัติเหตุรายใดแล้ว มีหลักฐานปรากฏขึ้นใหม่ ซึ่งม
มีความสำคัญ ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุเปิดการสอบสวนใหม่ได้
- ข้อ ๑๒. ถ้าอากาศยานไทยประสบอุบัติเหตุ ณ ที่ซึ่งไม่ทราบโดยแน่ชัดว่าอยู่ในอาณาเขตของ
รัฐใด ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุดำเนินการสอบสวนเท่าที่จำเป็น
- ข้อ ๑๓. ถ้าอากาศยานไทยประสบอุบัติเหตุในอาณาเขตของรัฐที่มีได้เป็นรัฐผู้ทำสัญญา ให้
พนักงานเจ้าหน้าที่พยายามร่วมมือในการสอบสวนอุบัติเหตุกับเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น
ถ้าสามารถทำได้

ถ้าไม่สามารถร่วมมือในการสอบสวนได้ ก็ให้คณะกรรมการสอบสวน
อุบัติเหตุดำเนินการสอบสวนเท่าที่จะหาหลักฐานได้

- ข้อ ๑๔. ให้คณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุเสนอผลการสอบสวนไปยังคณะกรรมการการบิน
พลเรือนเพื่อพิจารณา
- ข้อ ๑๕. รายงานการสอบสวนอุบัติเหตุให้ทำตามแบบขององค์การการบินพลเรือนระหว่าง
ประเทศ ซึ่งเสนอแนะไว้ในสมุดคู่มือการสอบสวนอุบัติเหตุของอากาศยาน
- ข้อ ๑๖. ในกรณีอากาศยานต่างประเทศประสบอุบัติเหตุในราชอาณาจักร เมื่อคณะกรรมการ
การบินพลเรือนพิจารณารายงานการสอบสวนแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งรายงาน
ดังกล่าวไปยังรัฐเจ้าของทะเบียนโดยมิชักช้า

ถ้าได้มีการร้องขอข้อความตามข้อ ๗ แห่งคำสั่งฉบับนี้ ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ส่งรายงานการสอบสวนไปยังรัฐเหล่านั้นด้วย เฉพาะตอนที่อาจเกี่ยวเนื่องถึง
รัฐเหล่านั้น

กระทรวงคมนาคม

ตั้ง ณ วันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

จอมพลอากาศ ฟิ้น ร. อุตธาคนี

(ฟิน รณนภากาศ อุตธาคนี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ข้อกำหนดการรายงานเกี่ยวกับอุบัติเหตุ

๑. รายการอุบัติเหตุ

- (ก) ตำบลที่เกิดเหตุ
- (ข) วันและเวลา (เวลามาฆมิกรีนิก)
- (ค) ประเภทการบิน (การบินประจำ เช่าเหมา ฝึก ส่วนบุคคล ชมภูมิประเทศ ทดลอง ฯลฯ)
- (ง) ทำการบินจากที่ใดถึงที่ใด

๒. สรุปอุบัติเหตุ

(ให้รายงานเหตุที่เกิดขึ้นตั้งแต่ต้น กับแจ้งด้วยว่าเหตุเกิดในขณะที่ทำการบินหรือเกิดบนพื้นดิน)

๓. ข้อความเกี่ยวกับอากาศยาน

- (ก) เครื่องหมายการจดทะเบียน
- (ข) แบบอากาศยานและเลขหมายชุดที่ผู้สร้างกำหนด
- (ค) แบบเครื่องยนต์และเลขหมายชุดที่ผู้สร้างกำหนด เลขหมายใดติดตั้งอยู่ ณ ที่ใด
- (ง) ใบสำคัญการจดทะเบียนเลขที่เท่าใด
- (จ) ใบสำคัญสมรรถนะเครื่องบินเลขที่เท่าใด ใช้ได้ถึงวันใด ใช้สมุดคู่มือการบินเลขที่เท่าใด
- (ฉ) วัน เวลา (เวลามาฆมิกรีนิก) และสถานที่ตรวจความเรียบร้อยครั้งสุดท้าย และระยะเวลาที่ใช้ได้
- (ช) อากาศยานสร้างเสร็จเมื่อใด
- (ซ) ชื่อและที่อยู่ของเจ้าของ
- (ฌ) น้ำหนักรวม น้ำหนักสูงสุดที่อนุญาตตามที่ระบุในใบสำคัญสมรรถนะเครื่องบิน สำหรับการบินเที่ยวนี้ และน้ำหนักรวมที่เป็นจริงในขณะที่เกิดอุบัติเหตุ
- (ญ) การบรรทุก ข้อจำกัดแห่งจุดศูนย์ถ่วงที่ระบุในใบสำคัญสมรรถนะเครื่องบิน และตำแหน่งของจุดศูนย์ถ่วงในขณะที่เกิดอุบัติเหตุและเมื่อตั้งต้นทำการบิน
- (ฎ) ประวัติอากาศยาน (ให้แจ้งเวลาบินตั้งแต่สร้างเวลาบินตั้งแต่ถอดปรับครั้งสุดท้ายและเวลาบินตั้งแต่มีการตรวจตามระยะเวลาครั้งสุดท้าย กับให้แจ้งการเปลี่ยนแปลงแก้ไขที่สำคัญ)

(ฎ) ประวัติเครื่องยนต์ (ให้แจ้งเวลาบินตั้งแต่สร้างเวลาบินตั้งแต่ถอดปรับครั้งสุดท้ายและเวลาบินตั้งแต่มีการตรวจตามระยะเวลาครั้งสุดท้าย กับให้แจ้งการเปลี่ยนแปลงแก้ไขที่สำคัญ)

(จ) ประวัติเครื่องประกอบหรืออุปกรณ์ (ให้แจ้งรายการละเอียดเกี่ยวกับอายุใช้งานตามที่ผู้สร้างกำหนด และเวลาใช้งานตั้งแต่สร้าง และหลังจากมีการถอดปรับ)

๔. ผู้ทำการในอากาศ

(ก) รายการ

รายชื่อผู้ทำการ ในอากาศ	หน้าที่	อายุ	ใบอนุญาตและความสามารถ			ชั่วโมงบิน	
			แบบ	เลขที่	วันหมดอายุ	ยอดรวม	กับอากาศยานแบบนี้
							รวม

(ข) ที่อยู่ของผู้ทำการในอากาศทุกคน

(ค) ประวัติของผู้ทำการในอากาศที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ (ให้แจ้งรายการละเอียดเกี่ยวกับการฝึก ความชำนาญที่ผ่านมาทั้งหมด และในระยะเวลาใกล้เคียงก่อนเกิดเหตุ ถ้าอุบัติเหตุเกี่ยวกับกรณีพิเศษ เช่น การบินกลางคืน หรือการบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน ให้แจ้งรายละเอียดโดยสมบูรณ์เกี่ยวกับความชำนาญของผู้ทำการในอากาศที่เกี่ยวข้องในกรณีนี้)

(ง) บัญชีผู้ทำการในอากาศที่ได้รับบาดเจ็บ

(จ) รายละเอียดอุบัติเหตุซึ่งผู้ทำการในอากาศประสบมาก่อนหน้านี้

๕. คนโดยสาร

(ก) รายการ

รายชื่อคนโดยสาร	สัญชาติ	ที่อยู่

(ข) บัญชีคนโดยสารที่ได้รับบาดเจ็บ

๖. ลักษณะอากาศ

(ก) ความสูงของฐานเมฆ ทิศนวิสัย ทิศทางและความเร็วของลม อุณหภูมิ จุดน้ำค้าง ฯลฯ ในเวลาและสถานที่ที่เกิดเหตุ ถ้าอากาศเป็นปัจจัยแห่งอุบัติเหตุ ให้แจ้งรายการเพิ่มเติมต่อไปนี้

(ข) พยากรณ์อากาศ (ทั่วไปและเฉพาะการบินครั้งนี้) กับนักบินได้ทราบพยากรณ์อากาศดังกล่าวหรือไม่

(ค) ลักษณะอากาศที่เป็นจริงในเส้นทางบิน

(ง) ลักษณะอากาศซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำแข็ง

๗. เครื่องช่วยการเดินอากาศ

(ก) ให้แจ้งรายการเครื่องช่วยการเดินอากาศภาคพื้นดินที่มีให้ใช้ในการบินครั้งนี้

(ข) ให้แจ้งรายการเครื่องช่วยการเดินอากาศที่มีอยู่ในอากาศยาน

(ค) เครื่องช่วยการเดินอากาศที่ใช้และได้ผลเพียงใด

๘. บริภัณฑ์ดับเพลิง

(ก) ไฟไหม้หรือไม่

(ข) สาเหตุที่เกิดไฟไหม้

(ค) บริภัณฑ์ดับเพลิงที่ใช้และได้ผลเพียงใด

๙. คำให้การ

(ก) รายชื่อและที่อยู่ของผู้ให้การซึ่งเป็นพนักงานของเจ้าของอากาศยาน

ชื่อ	ที่อยู่	หมายเหตุ

(ข) ให้แนบคำให้การมาด้วย

๑๐. ข้อความอื่น ๆ

ข้อความอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องต่อเติมคำให้การ